

espurna

NÚM 164 | GENER 2023 BUTLLETÍ INFORMATIU DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

Edita: Unitat Tècnica UT-902
Servei de Prevenió d'Incendis Forestals

Foto de portada: Incendi d'Aigües. Font: Fran Perez. Con-
selleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y
Transición Ecológica.

Per a qualsevol aclariment o suggerència contactar amb:
unidadtecnica902@gva.es

SUMARI

CLAUS METEOROLÒGIQUES DEL MES	03
DADES ESTADÍSTIQUES	06
Valors acumulats	06
Comparació amb els valors mitjans	07
Evolució mensual: número	08
Evolució mensual: superfície afectada	10
Anàlisi de les causes	11
RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE	13
INCENDIS DEL MES	14
NOTÍCIES I DIVULGACIÓ	15

BUTLLETÍ ESPURNA

creat per la

Unitat Tècnica UT-902

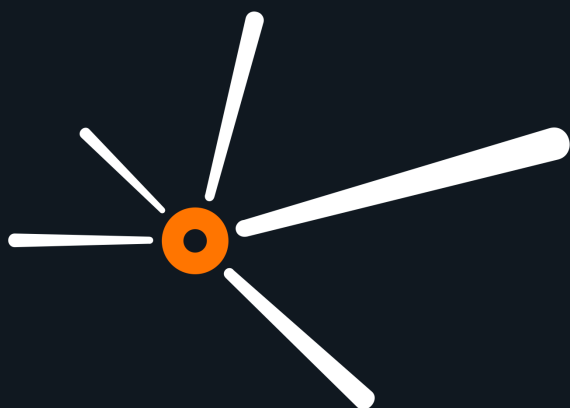
Servei de Prevenió d'Incendis Forestals GVA

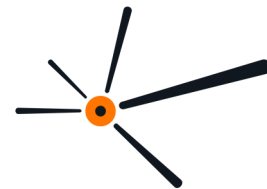
Està baix la Llicència Creative Commons

Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0)

Creat a partir de l'obra en

<https://agroambient.gva.es/va/web/prevencion-de-incendios/boletines-espurna>

El mes de gener de 2023 ha sigut molt sec i tèrmicament normal en la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana, 8,1°C, és igual a la de la climatologia de referència, i la precipitació acumulada ha sigut 6,0l/m², que és un 87% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (43,6l/m²).

Tèrmicament, el mes ha tingut dues parts ben diferents, fins al dia 17 el caràcter va ser extremadament càlid, amb una mitjana que va superar en 2,4°C la mitjana normal, i des del 18 i fins a final de mes el caràcter va ser molt fred, amb una mitjana 2,9°C més baixa que la del període de referència.

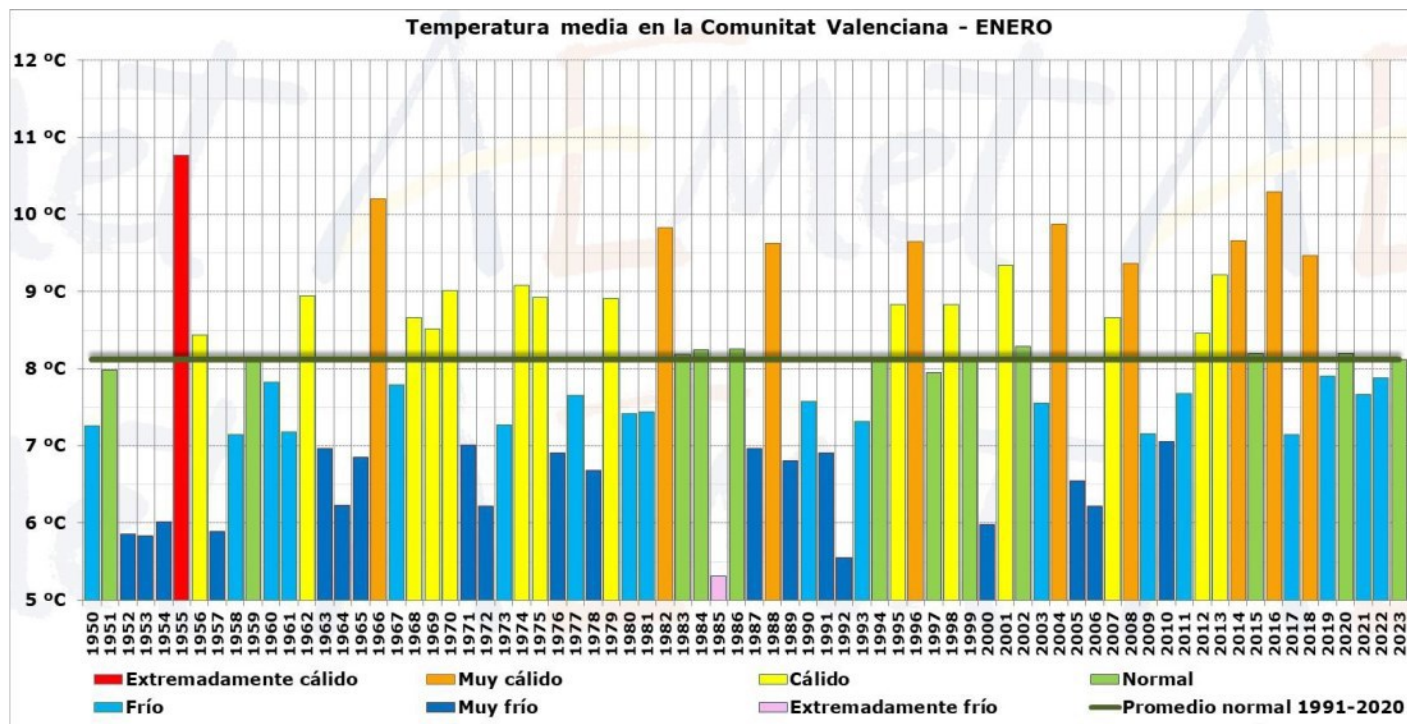

FIGURA 1. Temperatura mitjana del mes de gener a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie. Font: AEMET.

El mes de gener de 2023 ha sigut molt sec i tèrmicament normal en la Comunitat Valenciana.

També hi ha hagut una notable diferència entre les temperatures diürnes i les nocturnes. Com el mes ha sigut molt sec, han predominat els cels buidats, de fet, el nombre d'hores de sol del mes de gener ha sigut quasi un 20% superior a la mitjana normal i ha sigut el mes de gener més assolellat dels últims 8 anys. Aquesta gran insolació ha donat lloc al fet que pel dia les temperatures no hagen sigut tan anormalment fredes com a la nit. A més de cels buidats, excepte durant els temporals de vent dels dies 16 al 21, la resta del mes el vent ha sigut fluix, la qual cosa també ha afavorit el refredament per irradiació nocturna i que les nits de gener hagen sigut 0,6°C més fredes del normal, mentre que els dies han sigut 0,6°C més càlids.

NOTA:

La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET.

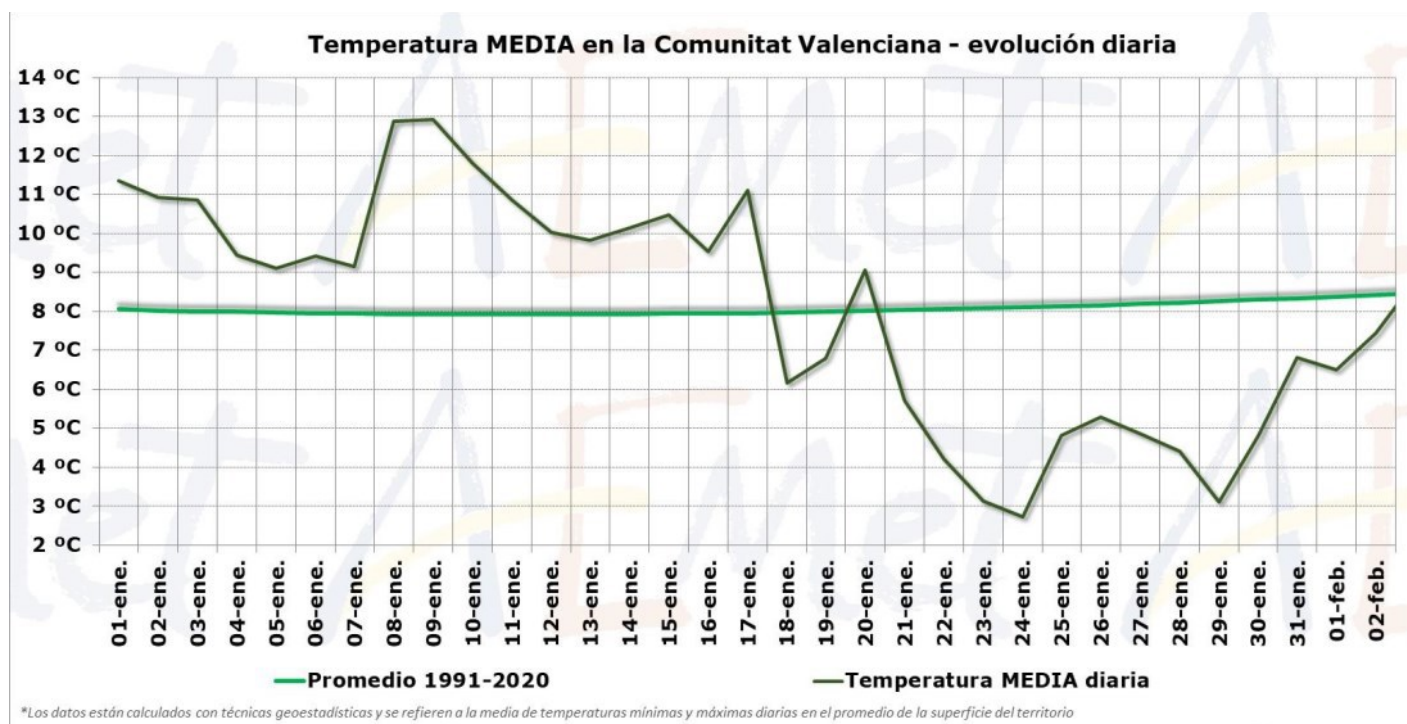

FIGURA 2. Evolució diària de la temperatura mitja durant el mes de gener a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

En resum, un mes de grans contrastos entre la primera meitat i la segona meitat del mes i entre els dies i les nits, però en fer la mitjana amb totes les dades, la temperatura mitjana del mes ha sigut igual a la de la Mitjana normal.

L'anomalia de temperatura ha sigut molt homogènia, tant en el litoral com a l'interior.

Els dies més freds es van registrar l'últim cap de setmana del mes. El dia 26, el cel cobert i el vent de llevant van donar lloc a un ambient hivernal.

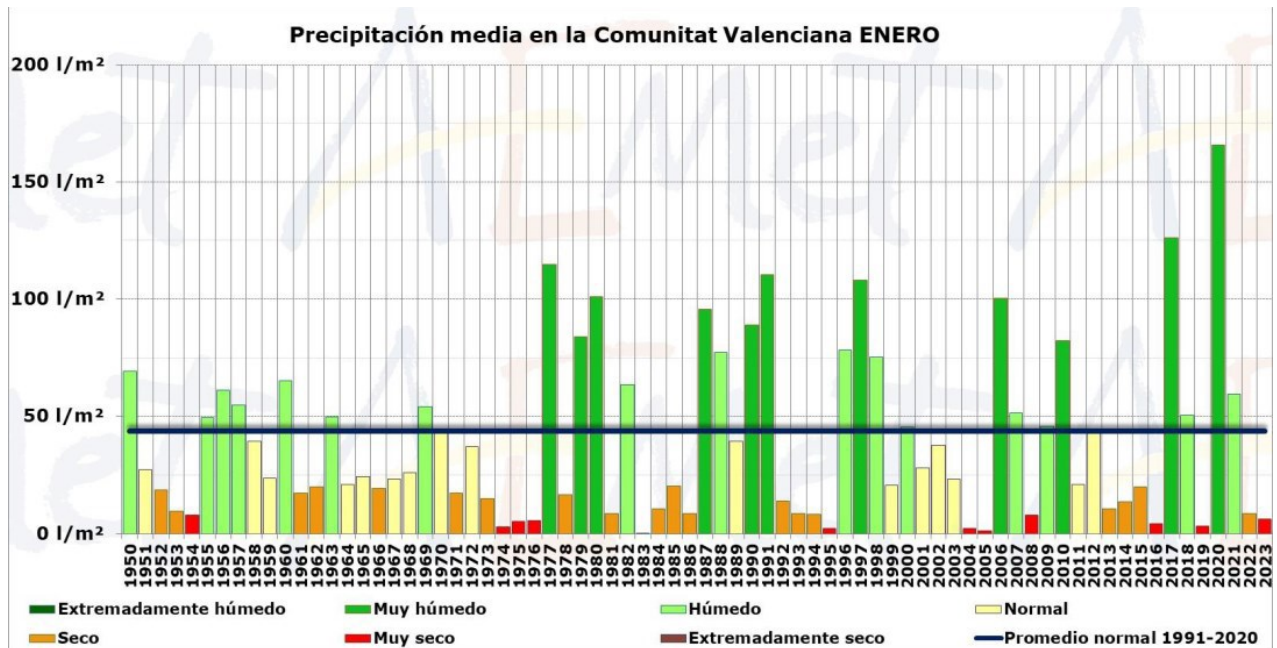
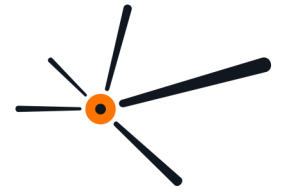

FIGURA 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valencianper al mes de gener Font: AEMET.

La precipitació acumulada ha sigut 6,0 l/m², que és un 87% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (43,6 l/m²) i, globalment, el mes es qualifica com molt sec. En les tres províncies hi ha hagut un important dèficit pluviomètric, sobretot a Castelló, on, amb un dèficit mig provincial del 94%, ha sigut el mes de gener més sec des de l'any 2005. A València el dèficit ha sigut del 83% i a Alacant del 82%.

Els màxims acumulats durant el mes de gener s'han registrat a la Marina Alta, en el nord-est de la província d'Alacant i en el sud de la comarca de la Safor.

En l'altre extrem, en el sud d'Alacant, en el litoral nord de València i en zones de Castelló els acumulats del mes han sigut inapreciables o inferiors a 1 l/m².

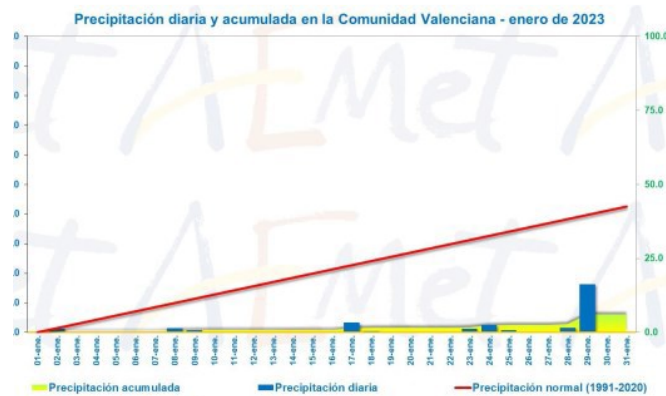

FIGURA 4. Precipitació diària i acumulada durant el mes de gener de 2023 a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

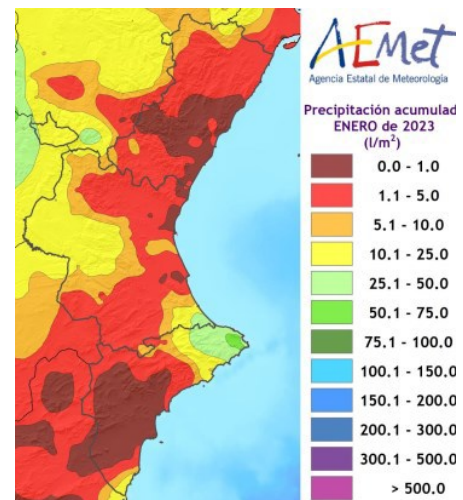
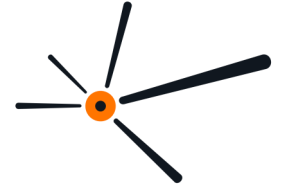

FIGURA 5. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric de gener de 2023 en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

VALORS ACUMULATS

A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2023 per províncies.

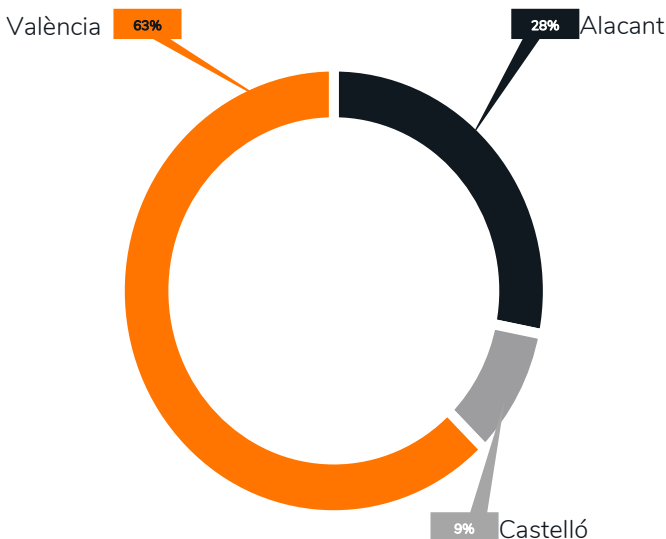
La província més destacada quant al nombre d'incendis és la de València amb 20 incendis que representa el 63% del total. Li segueix Alacant amb 9 que són el 28% dels incendis totals, finalment la província de Castelló s'han registrat 3 incendis que són el 12% dels

incendis ocorreguts en la Comunitat.

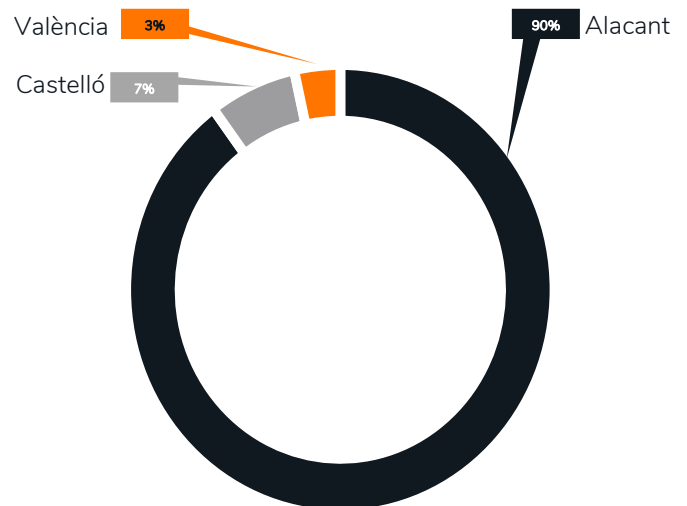
Quant a la superfície afectada, Alacant s'han vist afectades 48,34ha que suposen el 90% de la superfície; mentre que València aconseguix el 3% amb 11,85ha; quant a la província de Castelló són 3,58ha sent el 3% en el que portem de 2023, aconseguint una superfície total de 53,78ha de superfície forestal en aquest començament d'any.

Província	Número	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	9	0,00	28,26	28,26	20,08	48,34
Castelló	3	3,5	0,07	3,58	0,00	3,58
València	20	1,39	0,45	1,84	0,03	1,86
Total	32	4,90	28,78	33,68	20,11	53,78

TAULA 1. Número d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2023.

GRÀFIC 1. Número d'incendis en percentatge.

GRÀFIC 2. Superfície afectada en percentatge.

DADES

ESTADÍSTIQUES

En tota la Comunitat Valenciana s'han vist afectades 53,78ha en 32 incendis. Del total de la superfície afectada, 20,11ha suposen superfície arbrada mentre que

33,68ha són de superfície rasa, de les quals 4,90ha corresponen a canyes.

COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 31 de gener en comparació amb l'últim decenni es detallen en la Taula 2. En el que portem de 2023 s'han produït 32 incendis, valor per davall de la mitjana (18 incendis) de l'últim decenni fins al mes de

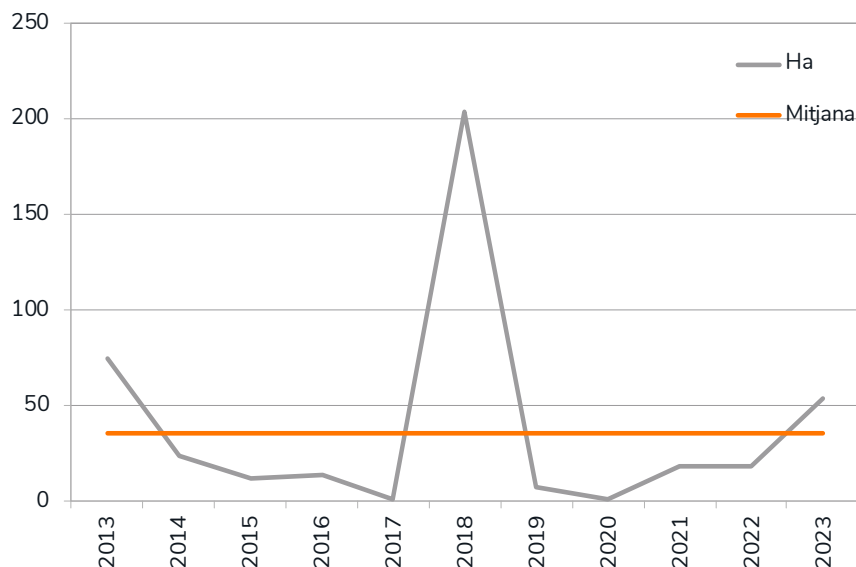
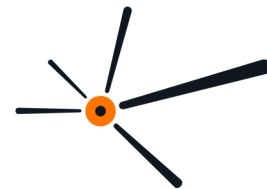
gener. Quant a la superfície afectada (53,78ha) per a aquests primers mesos de l'any, es troba per davall de la mitjana que s'estableix en 35,41ha.

Any	Nº	Superfície
2013	28	74,39
2014	23	23,71
2015	11	11,81
2016	22	13,87
2017	2	1,20
2018	32	203,80
2019	19	6,79
2020	4	0,90
2021	17	17,67
2022	18	18,08
2023	32	53,78

TAULA 2. Número i superfície acumulats en el mateix període analitzat.

GRÀFIC 3. Evolució del número d'incendis en comparació amb el valor mitjà.

GRÀFIC 4. Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà.

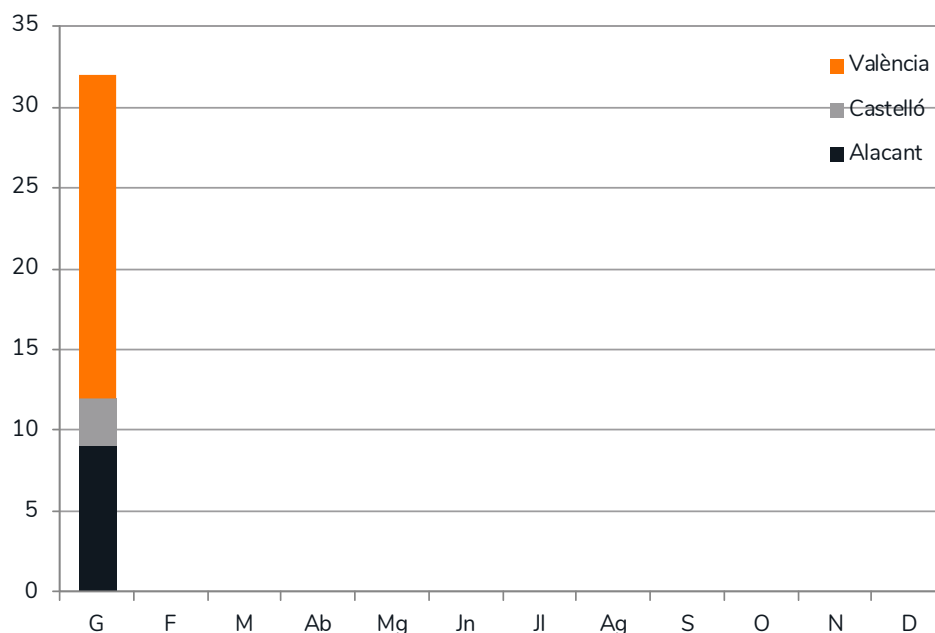
EVOLUCIÓ MENSUAL: NÚMERO

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dues

diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	9	3	20	32
Febrer	0	0	0	0
Març	0	0	0	0
Abril	0	0	0	0
Maig	0	0	0	0
Juny	0	0	0	0
Juliol	0	0	0	0
Agost	0	0	0	0
Setembre	0	0	0	0
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	9	3	20	32

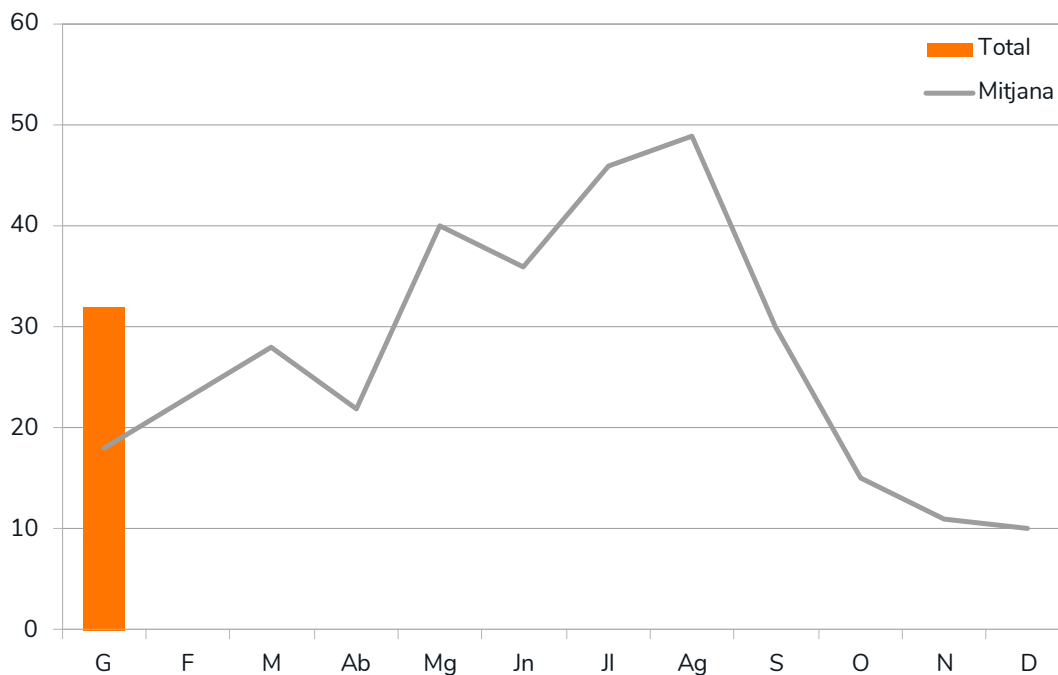
TAULA 3. Evolució mensual del número d'incendis (2023)

GRÀFIC 5. Número d'incendis per mesos i províncies.

Durant el mes de gener s'han registrat 32 incendis en tota la Comunitat Valenciana, afectant 9 a la província

d'Alacant, 3 a la província de Castelló i 20 dels incendis a València.

GRÀFIC 6. Número d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

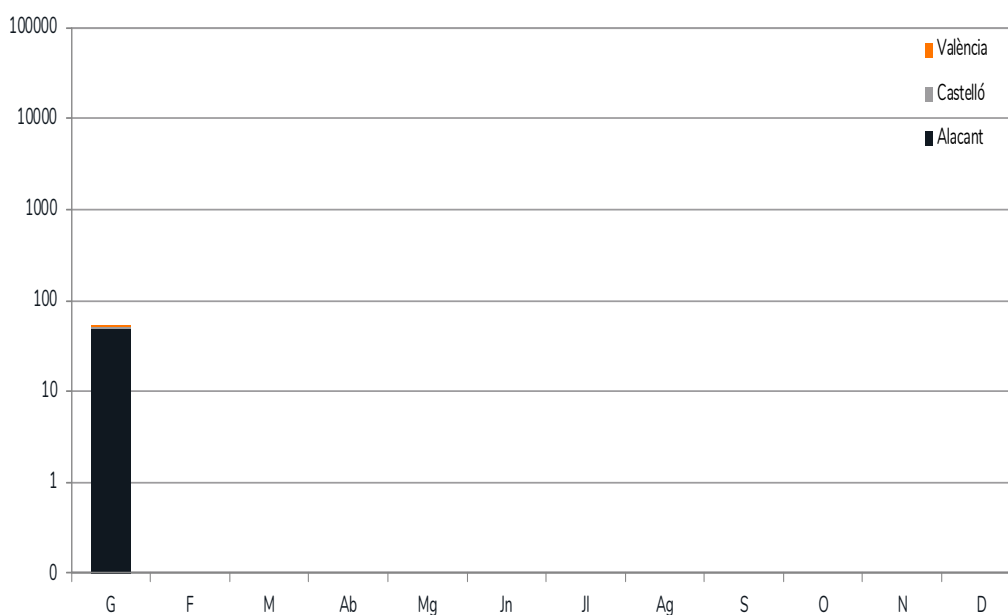
EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors

mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	48,34	3,58	1,86	53,78
Febrer	0,00	0,00	0,00	0,00
Març	0,00	0,00	0,00	0,00
Abril	0,00	0,00	0,00	0,00
Maig	0,00	0,00	0,00	0,00
Juny	0,00	0,00	0,00	0,00
Juliol	0,00	0,00	0,00	0,00
Agost	0,00	0,00	0,00	0,00
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00

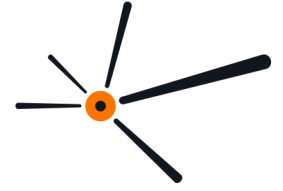
TAULA 4. Evolució mensual de la superfície afectada (2023)

GRÀFIC 7. Superfície afectada per mesos i províncies.

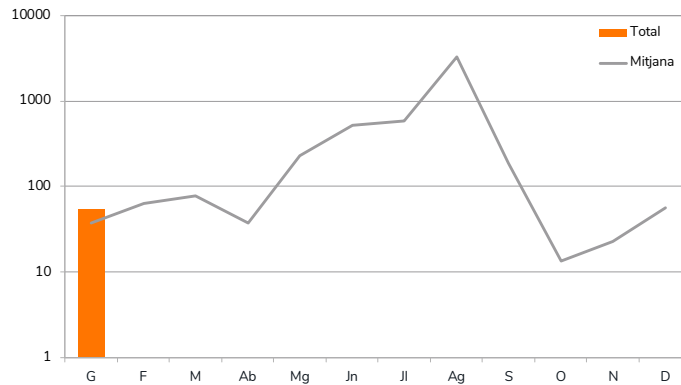
DADES

ESTADÍSTIQUES

Com podem veure en el gràfic 8, la superfície cremada en aquest butlletí Espurna és major a la mitjana del decenni amb una evolució més o menys constant fins al

mes d'abril on comença a incrementar-se la superfície afectada de forma destaca, fins a aconseguir el seu màxim a l'agost.

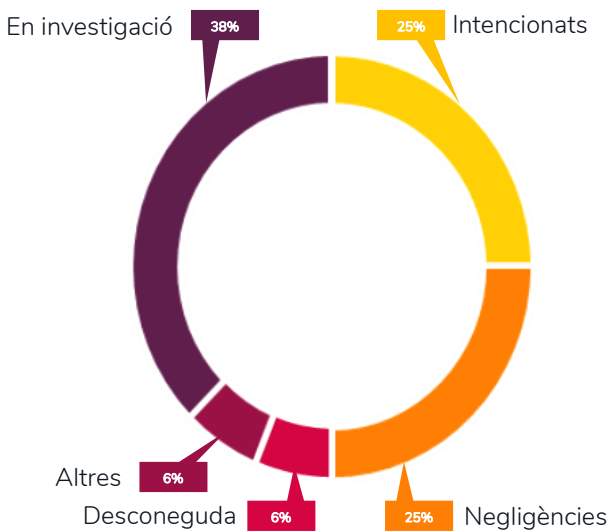

GRÀFIC 8. Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

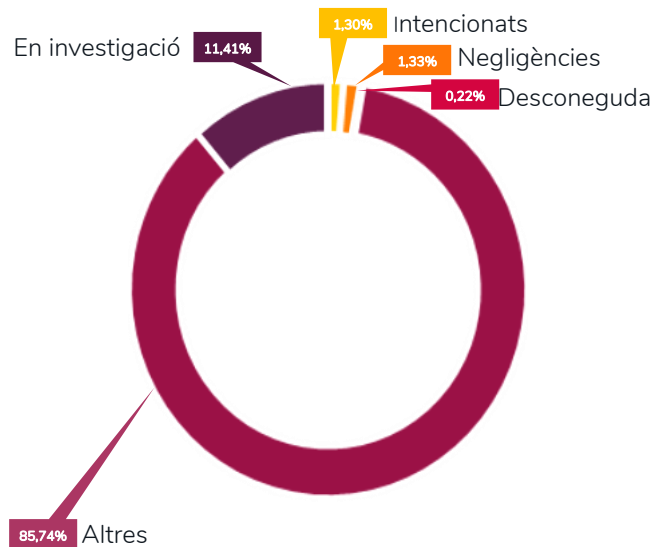
ANÀLISI DE LES CAUSES

Els L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en número i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana durant el mes de gener d'aquest 2023.

El mes de gener s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 8 incendis per causa intencionada, 8 per negligències, 2 causes desconegudes, 2 a altres causes i 15 en investigació.

GRÀFIC 9. C. Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Gener 2023.

GRÀFIC 10. C. Valenciana, % de superfície afectada per causa. Gener 2023.

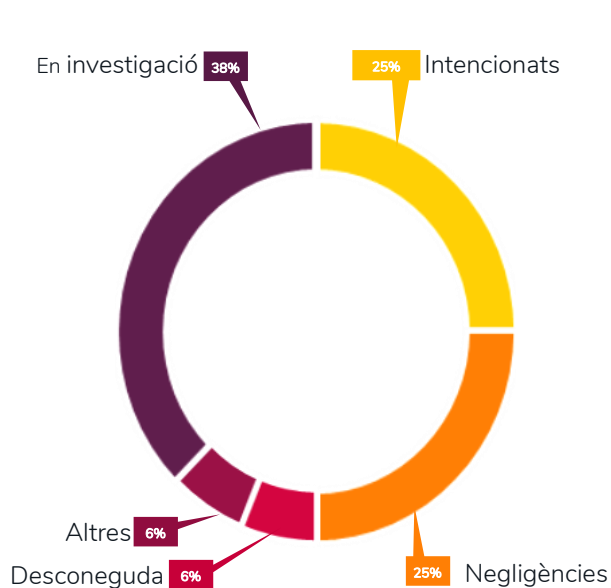
DADES

ESTADÍSTIQUES

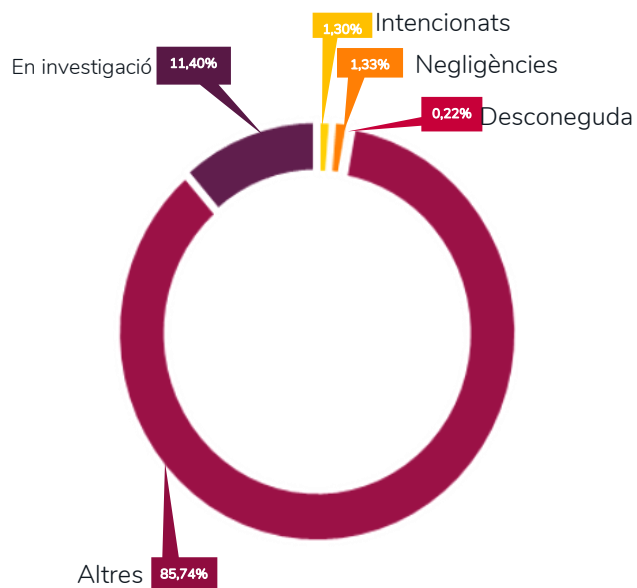

En aquest inici d'any 2023, els incendis intencionats han cremat 0,72ha que suposen el 5% de la superfície afectada, les negligències han afectat 0,12ha aconseguint el 0,22% de la superfície total incendiada, les causes

desconegudes han afectat 46,11ha sent el 85,74%. Mentre que altres causes han recorregut 6,14ha sent el 11,41% del total cremat en el que portem d'any.

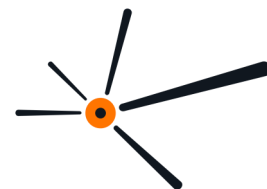
GRÀFIC 11. C. Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2023.

GRÀFIC 12. C. Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2023.

RELACIÓ

COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

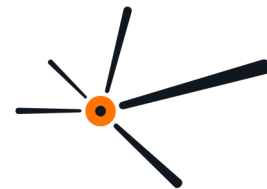
Data	Municipi	Superfície Forestal	Codi Causa	Paratge	Província
01/01/2023	Alacant/Alicante	0,001	2	Cabo La Huerta	Alicante/Alacant
06/01/2023	Tavernes de la Valldigna	0,001	2	POLIGONO 19 PARCELA 64	Valencia/València
06/01/2023	Sant Mateu	0,01	1	Baix la vila	Castellón/Castelló
07/01/2023	Orxeta	0,07	5	Querenets	Alicante/Alacant
09/01/2023	Oliva	0,0871	2	Font de l'Om	Valencia/València
10/01/2023	Confrides	1,87	5	Camí del Castellet	Alicante/Alacant
11/01/2023	Llíria	0,008	1	Canyada de l'Almendroler	Valencia/València
11/01/2023	Real	0,14	5	Rio Magro	Valencia/València
15/01/2023	Tuéjar	0,007	1	Fuente del Saz	Valencia/València
16/01/2023	Aigües	46,1	4	L'Alter	Alicante/Alacant
16/01/2023	Carlet	0,25	1	Llometes del Conde	Valencia/València
17/01/2023	Callosa d'en Sarrià	0,1	3	Almèdia	Alicante/Alacant
18/01/2023	l'Alcora	3,5	5	La Volta	Castellón/Castelló
18/01/2023	Monòver/Monóvar	0,03	1	Pineda dels catalans.	Alicante/Alacant
19/01/2023	Alfarp	0,04	5	urb los lagos	Valencia/València
21/01/2023	Sella	0,15	2	Camí del Realet	Alicante/Alacant
21/01/2023	el Camp de Mirra/Campo de M	0,005	2	Faldes de Sant Bertomeu	Alicante/Alacant
22/01/2023	Cofrentes	0,0015	5	la butaya puente de hierro	Valencia/València
23/01/2023	Requena	0,37	2	Rio Magro	Valencia/València
23/01/2023	Montesa	0,01	5	Barranco del Tollo	Valencia/València
24/01/2023	Aras de los Olmos	0,03	2	Barranco de Las Tejerías	Valencia/València
25/01/2023	Benimantell	0,01	4	Els Gadees	Alicante/Alacant
25/01/2023	Alginet	0	5	Los Lagos	Valencia/València
26/01/2023	Gandia	0,0002	1	Marxuquera Alta, Urb. Montesol	Valencia/València
26/01/2023	Castelló	0,3	5	El Rafol	Valencia/València
27/01/2023	Guadassuar	0,13	5	Motor de Lledó/Camino d'Algemesí	Valencia/València
27/01/2023	la Pobla del Duc	0,38	1	Alt del Bou	Valencia/València
27/01/2023	Carlet	0,015	1	Río Magro	Valencia/València
28/01/2023	Chóvar	0,0712	2	Marianet	Castellón/Castelló
28/01/2023	Guadassuar	0,05	5	riu magre	Valencia/València
29/01/2023	Gandia	0,025	5	ermita santa anna	Valencia/València
30/01/2023	Vilamarxant	0,02	3	canyada de la garrofera	Valencia/València

Codis de causes:

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda
- (4) Altres
- (5) En Investigació

INCENDIS

DEL MES

Durant el mes de gener destaquem l'incendi de Agües a la província d'Alacant. Un incendi que s'inicié al orto conduït per vent, amb ratxes de fins a 60 km/h, que es recol·locava mitjançant carreres topogràfiques, afectant habitatges i urbanitzacions. A estès condicions, hem d'afegir-li les escasses precipitacions obtingudes durant els últims mesos que configuraven un escenari apte per a comportaments de focs ràpids. D'aquests comportaments de foc es detallaven en l'informe emés el mateix dia i que es pot consultar en la pàgina en la pàgina del SIGIF: <https://prevencionincendiosgva.es/Meteorologia/InformesPrevisiones>

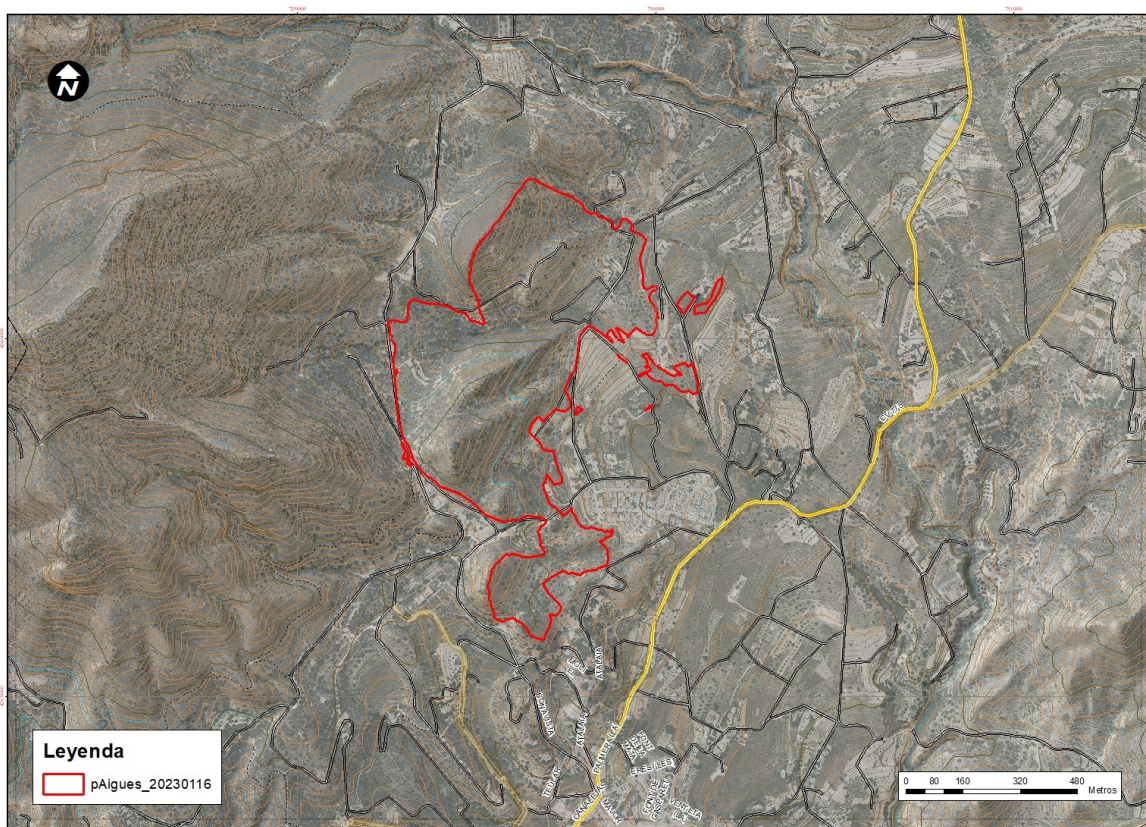

FIGURA 6. Mapa del perímetre de l'incendi d'Agües.

Com a resultat de l'incendi d'Agües, 46,1ha i més de 6km de perímetre que es van veure afectades en un foc veloç.

Les mostres recollides a l'entorn de l'incendi mostren aqueixa sequedat en tots els estrats de la vegetació, corroborant el previsions que es feien aquest dia i les velocitats de propagació que es van tindre en l'incendi.

Especie	Extr. Seco	Muy Seco	Seco	Normal	Húmedo	Muy Húmedo
<i>Pinus halepensis</i>	■					
<i>Pistacea lentiscus</i>	■					
<i>Rhamnus lycioides</i>		■				
<i>Rosmarinus officinalis</i>		■				
<i>Stipa tenacissima</i>			■			

FIGURA 7. Resultats de la recollida de mostres d'humitat del combustible viu en l'incendi d'Agües

Prenent com a base les competències que la direcció general de prevenció d'incendis té assignades en aquesta matèria, la utilització de les cremes prescrites com a eina de gestió de la vegetació és un element més a tindre en compte i emprar, amb totes les precaucions necessàries, per a aquest control.

Durant el mes de gener s'ha emprat el foc al Parc Natural del Fons, recolzat en les normes de gestió per a aiguamolls inclosos en la Xarxa d'Espais Naturals.

Aquesta actuació, que ja s'havia realitzat fins a l'any 2004, s'ha représ com a sistema que permeta eliminar

FIGURA 8. Situació prèvia (Esq) i posterior (dta) als treballs

espècies no desitjades o saturació de les zones d'aigua per la vegetació.

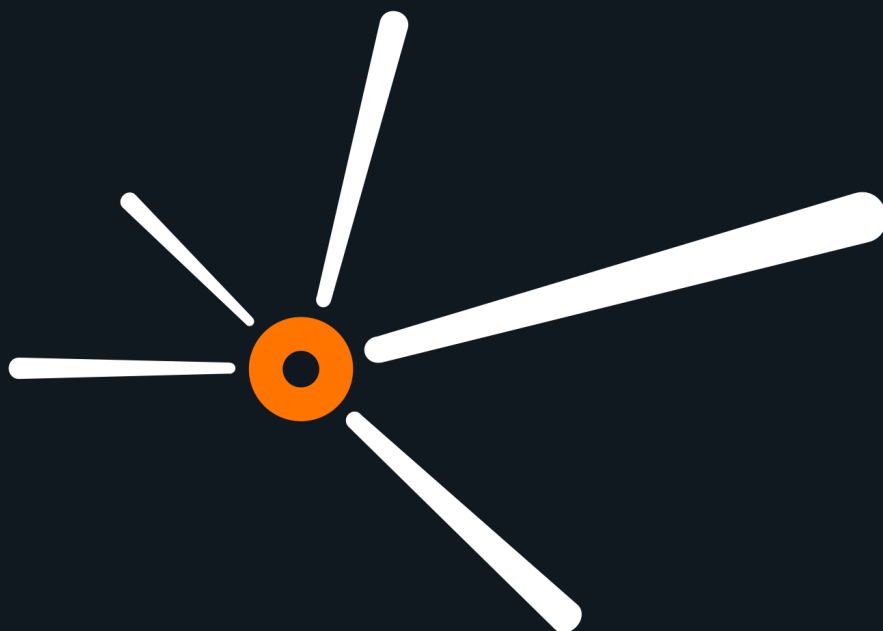
Enguany s'ha tornat a implementar atés que el canyís ha tant augmentat en la seua extensió com en densitat i envelliment cosa que contribueix a la degradació gradual de la qualitat de l'aigua derivada d'un drenatge deficient, igualment es produeix un augment significatiu de les plagues i malalties que poden afectar la fauna que habita aquesta zona humida.

Per tal motiu, mitjançant una planificació adequada de l'ús del foc, considerant les limitacions legals, topogràfiques i biològiques de la zona s'ha preparat una superfície d'al voltant de 2 hectàrees de les 2.387'24ha que té el parc natural.

Gestió del territori

S'HA EMPRAT EL FOC AL PARC NATURAL DEL FONTS, RECOLZAT EN LES NORMES DE GESTIÓ PER A AIGUAMOLLS INCLOSOS EN LA XARXA D'ESPAYS NATURALS.

Amb aquests treballs, es reduirà el combustible tant verd com sec, creant un sistema de mosaic alternant la zona inundada amb canyís, reduint tant l'inici d'un incendi com la propagació d'aquest, control sanitari i regeneració de la pròpia vegetació.

espurna.